

Vakoverschrijdende en vakgebonden eindtermen – Secundair onderwijs

Als je aan de slag gaat met Nieuws in de Klas, werk je als leerkracht aan volgende vakoverschrijdende eindtermen (globaal voor het secundair onderwijs)

Vakoverschrijdende eindtermen met betrekking tot mediawijsheid

- De leerlingen gaan alert om met media;
- De leerlingen participeren doordacht via de media aan de publieke ruimte;
- De leerlingen illustreren de rol van de media en organisaties in het functioneren van ons democratisch bestel;

Hiernaast wordt mediawijsheid ook verondersteld in functie van volgende vakoverschrijdende eindtermen:

- *De leerlingen gebruiken beeld, muziek, beweging, drama of media om zichzelf uit te drukken;*
- *De leerlingen herkennen de impact van cultuur- en kunstbeleving op het eigen gevoelsleven en gedrag en dat van anderen.*
- *De leerlingen illustreren de wederzijdse beïnvloeding van kunst, cultuur en techniek, politiek, economie, wetenschappen en levensbeschouwing.*

Vakoverschrijdende eindtermen met betrekking tot kritisch denken

- kunnen gegevens, handelwijzen en redeneringen ter discussie stellen a.d.h. van relevante criteria;
- zijn bekwaam om alternatieven af te wegen en een bewuste keuze te maken;
- kunnen onderwerpen benaderen vanuit verschillende invalshoeken;

Vakoverschrijdende eindtermen met betrekking tot open en constructieve houden

- houden rekening met ontwikkelingen bij zichzelf en bij anderen, in samenleving en wereld;
- toetsen de eigen mening over maatschappelijke gebeurtenissen en trends aan verschillende standpunten;

Tenslotte zijn de andere algemene vakoverschrijdende eindtermen, zoals 'communicatief vermogen', 'respect', 'samenwerken', 'esthetische bekwaamheid', 'doorzettingsvermogen', 'zelfredzaamheid', 'creativiteit', 'exploreren', 'initiatief', 'flexibiliteit', 'verantwoordelijkheid', 'zelfbeeld', 'zorgvuldigheid' en 'zorgzaamheid' belangrijk voor Nieuws in de Klas.

Eindtermen ICT - A- en B-stroom en BUSO OV3

(Indien je gebruik maakt van de digitale nieuwsmedia en themadossiers)

De leerlingen

- gebruiken ICT op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier.
- kunnen zelfstandig oefenen in een door ICT ondersteunde leeromgeving.
- kunnen zelfstandig leren in een door ICT ondersteunde leeromgeving.
- kunnen ICT gebruiken om eigen ideeën creatief vorm te geven.
- kunnen met behulp van ICT digitale informatie opzoeken, verwerken en bewaren.
- kunnen ICT gebruiken bij het voorstellen van informatie aan anderen.
- kunnen ICT gebruiken om op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier te communiceren.
- kunnen afhankelijk van het te bereiken doel adequaat kiezen uit verschillende ICT-toepassingen.
- zijn bereid hun handelen bij te sturen na reflectie over hun eigen en elkaars ICT-gebruik.

Als je aan de slag gaat met Nieuws in de Klas, werk je als leerkracht aan volgende vakgebonden eindtermen (over alle richtingen heen).

Secundair onderwijs eerste graad

Vak artistieke opvoeding of plastische opvoedingen en / of muzikale opvoeding

De leerlingen

- kunnen een eenvoudige interactie tussen beeld en geluid in de media en mediakunst waarnemen en begrijpen.
- leren diverse culturele informatiebronnen uit hun omgeving te raadplegen.
- kunnen hun persoonlijke mening geven over diverse beeldende creaties uit verschillende culturen en belangstelling opbrengen voor beeldende creaties, zowel traditionele als nieuwe, met inbegrip van deze buiten hun eigen culturele leefwereld.
- kunnen verwoorden dat hun visuele beleving beïnvloed wordt door stemming, voorkeur of vooroordeel.
- kunnen de grote diversiteit van beeldcreaties aanwijzen en de doelgerichtheid en eventuele consumptiegerichtheid ervan verwoorden.
- leren diverse culturele informatiebronnen uit hun omgeving te raadplegen.

Vak geschiedenis

- De leerlingen kunnen eenvoudige tekstuele, auditieve, visuele en audiovisuele informatie ordenen inzake tijds kader, ruimtelijk kader en dimensie socialiteit.

Vak Nederlands

- De leerlingen kunnen luisteren naar de volgende tekstsoorten (verwerkingsniveau = structureren): een jeugdprogramma op radio en tv.
- De leerlingen kunnen luisteren naar de volgende tekstsoorten voor leeftijdgenoten (verwerkingsniveau = beoordelen): reclameboodschappen in de media.
- Met het oog op doeltreffende communicatie kunnen de leerlingen in een ruim gamma van voor hen relevante en concrete taalgebruikssituaties reflecteren op de belangrijkste factoren van een communicatiesituatie: zender, ontvanger, boodschap, bedoeling, effect, situatie, kanaal.
- Met het oog op doeltreffende communicatie kunnen de leerlingen in voor hen relevante en concrete taalgebruikssituaties reflecteren op: talige aspecten van cultuuruitingen in onze samenleving.
- De leerlingen tonen bij de eindtermen Nederlands een (inter-)culturele gerichtheid op het vlak van kennis en inzichten, vaardigheden en attitudes. Dat houdt in dat ze: verschillende cultuuruitingen met een talige component in onze samenleving exploreren en er betekenis aan geven.

Vak techniek

De leerlingen kunnen

- technische systemen, het technisch proces, hulpmiddelen en keuzen herkennen in verschillende toepassingsgebieden uit de wereld van techniek waaronder energie, informatie en communicatie, constructie, transport en biochemie.
- in concrete voorbeelden aantonen dat technische systemen ontworpen en gemaakt zijn om aan sociale en culturele behoeften te voldoen.
- in concrete voorbeelden aangeven wat de positieve en negatieve effecten van technische systemen zijn op het maatschappelijke leven en op de natuur.
- voorbeelden geven van maatschappelijke keuzen die bepalend zijn voor de ontwikkeling en het gebruik van nieuwe technische systemen.
- de wederzijdse beïnvloeding van techniek en samenleving illustreren in verschillende toepassingsgebieden uit de wereld van techniek waaronder energie, informatie en communicatie, constructie, transport en biochemie.

Secundair onderwijs tweede graad

Vak aardrijkskunde

- De leerlingen nemen een kritische houding aan t.o.v. aardrijkskundige informatie in de media.

Vak geschiedenis

- De leerlingen kunnen tekstuele, auditieve, visuele, audiovisuele en multimediale informatie ordenen op basis van de criteria historische bron of historiografisch materiaal, met vermelding van de referentie.
- De leerlingen brengen waardering op voor het intellectueel-eerlijk omgaan met historische informatie en voor het bespreekbaar stellen van stereotypen en vooroordelen.

Vak Nederlands

- De leerlingen kunnen op structurerend niveau luisteren naar tekstsoorten bestemd voor een onbekend publiek. Het betreft tekstsoorten zoals instructies, informatieve programma's, interviews, praatprogramma's, journaals, aangeboden via diverse media en multimediale informatiedragers.
- De leerlingen kunnen informatie over literatuur verzamelen en gebruiken. Zij maken hierbij kennis met het aanbod van informatiekanalen zoals: bibliotheek, krant, tijdschrift, radio- en tv-programma's, multimedia.
- Met het oog op doeltreffende communicatie en taalbeschouwelijke basiskennis kunnen de leerlingen op hun niveau in een ruim gamma van meer en minder nabije taalgebruikssituaties bewust reflecteren op een aantal aspecten van het taalgebruik. Ze kunnen de hiernavolgende verschijnselen herkennen, onderzoeken en benoemen talige aspecten van cultuuruitingen in onze samenleving en cultuurgebonden aspecten van verbale en non-verbale communicatie in onze samenleving.

Cesuurdoelen Humane wetenschappen

Interactie en communicatie

De leerlingen kunnen

- de waarneming beschrijven als een proces van informatieverwerking en dit illustreren.
- het communicatieproces beschrijven.
- de effecten van interpersoonlijke interactie op individueel gedrag vaststellen.
- omgangsvaardigheden zoals actief luisteren, niet-bedreigend confronteren en omgaan met kritiek, toepassen
- de invloed van socio-culturele factoren op communicatie illustreren.
- aantonen dat hedendaagse communicatiemiddelen de aard van de communicatie beïnvloeden.
- aan de hand van enkele criteria het medialandschap in Vlaanderen in kaart brengen.
- illustreren dat reclame een eigen vorm van communicatie hanteert.
- ethische en juridische aspecten van reclame bespreken.

Project algemene vakken: Functionele informatieverwerving en -verwerking

De leerlingen kunnen

- onder begeleiding relevante en voor hen toegankelijke informatie in herkenbare concrete situaties vinden, selecteren en gebruiken.
- informatie uit uiteenlopend voor hen bestemd tekstmateriaal en voor hen bestemde formulieren begrijpen en gebruiken.
- onder begeleiding gebruik maken van informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Secundair onderwijs derde graad

Vak Nederlands

- De leerlingen kunnen vanuit een tekstervarende en tekstbestuderende manier van lezen:
- literaire teksten uit heden en verleden interpreteren, analyseren en evalueren. Zij kunnen daarbij verbanden leggen:
 - binnen teksten
 - tussen teksten
 - tussen teksten en het brede socioculturele veld
 - tussen tekst en auteur
 - tussen teksten en hun multimediale vormgeving.

Vak Geschiedenis

De leerlingen kunnen

- doeltreffend informatie selecteren uit gevarieerd informatiemateriaal omtrent een ruim geformuleerde historische of actuele probleemstelling.
- hun selectie van informatie kritisch verantwoorden.

De leerlingen kunnen

- zelfstandig de nodige gegevens voor het beantwoorden van een historische probleemstelling halen uit het historisch informatiemateriaal zoals beeldmateriaal, schema's, tabellen, diagrammen, kaarten, cartoons, dagboekfragmenten, reisverslagen, memoires.

Specifieke eindtermen Humane wetenschappen

Interactie en communicatie

De leerlingen kunnen

- de interactie en de communicatie tussen personen, tussen groepen en tussen personen en groepen beschrijven en in concrete situaties analyseren.
- factoren herkennen die de communicatie en interactie tussen personen, tussen groepen en tussen personen en groepen beïnvloeden en deze kennis aanwenden om de communicatie en interactie te verbeteren.
- soorten massacommunicatie beschrijven, hun functies toelichten en vanuit verschillende standpunten beoordelen.
- regulerende maatregelen ten aanzien van massacommunicatiemiddelen analyseren en hun wenselijkheid vanuit verschillende standpunten beoordelen.

Project algemene vakken

Functionele informatieverwerving en -verwerking

De leerlingen kunnen

- relevante informatie in concrete situaties vinden, selecteren en gebruiken.
- informatie uit uiteenlopend tekstmateriaal begrijpen en gebruiken.
- spontaan gebruik maken van voor hen relevante informatie- en communicatietechnologie (ICT).